

خواجہ غلام فرید رحمہ اللہ

خواجہ غلام فرید رحمہ اللہ قاروئی خانوادے نال تعلق رکھدے سن۔ آپ دے دُودُرے جاز مقدس توں بھرت کر کے پہلاں سندھ تے فیر ملائی وچ آباد ہوئے۔ بعد وچ ڈیرہ غازیخاں دے اک پنڈ مٹھن کوت وچ آن وسے۔ کجھ چاہیہ خاندان بہاولپور دے اک پنڈ چاچیاں وچ وی رہیا۔

خواجہ غلام فرید رحمہ اللہ 1845ء نوں خواجہ خدا بخش دے گھر پیدا ہوئے۔ آپ داتاریخی نام خورشید عالمی۔ آپ نے انماراں 18 ورہیاں دی عمر وچ قرآن پاک بحظ کیا۔ فیر بہاولپور دے نواب محمد صادق دی درخواست آتے آپ احمد پور شریف دے محل وچ چلے گئے اور تھے مولانا قائم الدین تے ملک غلام محمد کواؤں دینی تے دینیاوی علوم حاصل کیتے۔ آپ تاریخ، جغرافی، تقویم، طب تے فلسفہ دے دی ماہر سن تے کئی زباناں آتے عبور رکھدے سن۔ آپ نے اپنے وڈے بھرا خواجہ فرید الدین فر جہاں کلوں روحاںی تعلیم تے تربیت پائی تے وڈے بھرا دی وفات مگروں گذی لشیں ہوئے۔ آپ عبادت گزار، غلوت پسند تے قدرتی لکھاریاں دے بڑے ولدادہ سن۔ آپ نے 1275ھ نوں حج دی سعادت حاصل کیتی۔ اخیر 24 جولائی 1901ء نوں ایس فانی دنیا توں کوچ کر گئے۔ آپ دامزد مٹھن کوت وچ اے جنتے ہر سال عرس ہوندا ہے۔
خواجہ صاحب رحمہ اللہ اُچ پھر دے صوفی شاعر سن۔ آپ نے اپنے خیالاں، سُدھرائے جذبیاں والا تھار کافی دی صرف وچ کیا اے۔ آپ نے کافی توں سُسی آتے آپزادا ہے۔ آپ دیاں کافیاں وچ مسئلہ وحدت الوجود، روتی دے مظہر، حیاتی والقفسہ، مرشد و اتصور، نظرت پسندی، عبادت تے ریاضت تے ربوہیت دے سو ہنپے ضمون موجود نہیں۔ آپ نے خوبصورت تے مُتحری زبان ورثی اے جیہدے وچ موسقی دا عصر اگھڑواں اے۔

کافی

عن دلبر فکل جہان آیا
 کچھ آدم تے کچھ شیٹ نہیں عین عیان آیا
 کچھ کچھ نوح سکھاں طوفان آیا
 کچھ ابراہیم خلیل نہیں کچھ پیغم وحی سکھاں آیا
 کچھ زکریا کچھ مخلیل ہے کچھ موسی بن عمران آیا
 ابوکبڑا عمرہ مہمان سکھاں کچھ اسد اللہ ذیشان آیا
 کچھ حسن حسین شہید ہے کچھ مرشد فخر جہان آیا
 کچھ احمد شاہ رسولان دا مجوب سکھے محبولان دا
 اُستاد نووس عقولان دا سلطاناں بزر سلطان آیا
 خاموش فریدا اسرار کنوں
 چپ بے ہودہ گلزار کنوں
 پر غافل نہ تھی یار کنوں
 ایسو لاریں فرمان آیا